FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT FRANCIS G. JACOBS

föredraget den 14 juli 2005 [1]

1. Kommissionen har i förevarande mål yrkat att domstolen skall fastställa att Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 b i rådets direktiv 95/59/EG [2] och artikel 2.1 i rådets direktiv 92/79/EEG [3], genom att tillämpa skattesatsen för finskuren tobak för rullning av cigaretter på tobaksrullar vilka säljs under namnet West Single Packs.

2. Frågan i målet gäller om sådana tobaksrullar skall anses vara cigaretter eller finskuren tobak för rullning av cigaretter vid beräkningen av punktskatt.

Tillämpliga bestämmelser

3. I gemenskapen är punktskattesatserna för tobaksprodukter till viss del harmoniserade. Det är inte nödvändigt att här göra en framställning i detalj av bestämmelserna för denna harmonisering. Det räcker att konstatera att den totala punktskatten, vilken vanligtvis är uppdelad i en särskild del som beräknas per varuenhet och en del som beräknas på värdet, omfattas av en minimiskattesats som varierar beroende på vilken sorts vara det handlar om.

4. För cigaretter är enligt artikel 2.1 i direktiv 92/79 [4] denna minimiskattesats 57 procent av detaljhandelspriset inklusive alla skatter, och inte lägre än 60 euro per 1000 cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin.

5. För finskuren röktobak för rullning av cigaretter är minimiskattesatsen enligt artikel 3.1 i rådets direktiv 92/80/EEG [5] 36 procent av detaljhandelspriset inklusive alla skatter, eller 32 euro per kilogram.

1 — Originalspråk: engelska.

2 — Rådets direktiv 95/59/EEG av den 27 november 1995 om andra skatter än omsättningsskatter som påverkar förbrukningen av tobaksvaror (EGT L 291, s. 40).

3 — Rådets direktiv 92/79/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av skatt på cigaretter (EGT L 316, s. 8; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 87).

4 — I dess lydelse enligt rådets direktiv 2002/10/EG av den 12 februari 2002 (EGT L 46, s. 26).

5 — Rådets direktiv 92/80/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av skatter på andra tobaksvaror än cigaretter (EGT L 316, s. 10; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 89), i dess lydelse enligt direktiv 2002/10 (se föregående fotnot) vilken trädde i kraft den 1 juli 2004.

6. I direktiv 95/59 definieras vissa tobaksprodukter i syfte att harmonisera punktskattestrukturen för tobaksvaror.

7. Enligt artikel 4.1 skall följande anses som cigaretter:

"a) Tobaksrullar som går att röka som de är och som inte är cigaretter eller cigariller...

b) Tobaksrullar som medelst enkel, icke-industriell hantering kan införas i cigarettpappersrör.

c) Tobaksrullar som medelst enkel, icke-industriell hantering kan rullas in i cigarettpappersrör."

8. Definitionen i artikel 4.1 b antyds redan i skäl 14 i ingressen med formuleringen: "Tobaksrullar som går att röka som de är efter enkel hantering bör ... anses vara cigaretter så att dessa varor beskattas lika."

9. Finskuren röktobak för rullning av cigaretter är ett närmast självdefinierande begrepp. En ytterligare definition ges i artikel 6 i direktiv 95/59 vad gäller snittbredd, men denna är inte av intresse i förevarande mål.

10. I Tyskland har definitionerna i artikel 4.1 i direktiv 95/59 införlivats, i en i allt väsentligt identisk lydelse, genom 2 § mom. 2 punkt 2 i Tabaksteuergesetz (Lag om tobaksskatt), i dess ändrade lydelse.

Den aktuella varan

11. West Single Packs är en tobaksvara som säljs i Tyskland. Den består av tobaksrullar av finskuren tobak inslagen i ett rör av aluminiumfolie, öppet i båda ändarna, med en dimension som lämpar sig för att föras in i cigarettpappersrör med filter, vilka också säljs under varumärket West.

12. För att göra en cigarett av dessa komponenter skall rökaren föra in en tobaksrulle, inslagen i sin aluminiumförpackning, i ett rör av cigarettpapper och sedan dra bort aluminiumomslaget medan tobaken blir kvar i röret.

13. För detta syfte säljer tillverkaren en anordning som kallas West Maker, med mått och utseende liknande en kulspetspenna. Den består huvudsakligen av ett rör med en gripanordning i änden och en stång eller kolv inuti röret. Gripanordningen griper med ett lätt grepp tag i aluminiumförpackningen vilken sticker ut lite från cigarettpappersröret. Genom att skjuta in stången eller kolven avlägsnar rökaren tobaksrullen och pappersröret från folieomslaget och får på så sätt en cigarett som är klar för rökning. [6]

Förfarandet

14. Det förefaller som om de punktskatter för cigaretter och finskuren tobak som tas ut i Tyskland överensstämmer med de miniminivåer som föreskrivs i gemenskapslagstiftningen, men att Tyskland tillämpar den lägre skattesatsen för rulltobak på West Single Packs.

15. Kommissionen invände mot denna klassificering och inledde därför den 18 oktober 2002 ett sådant förfarande som avses i artikel 226 EG. Därefter riktade kommissionen den 11 juli 2003 ett motiverat yttrande till Tyskland.

16. Tyskland vidhöll att klassificeringen var riktig. Kommissionen väckte därför den 30 april 2004 förevarande talan.

Bedömning

17. Frågan i målet rör klassificeringen i punktskattehänseende av en enda vara. Inget yrkande har framställts till domstolen om klassificering av andra liknande men inte identiska varor, utan den enda frågan är om denna specifika vara omfattas av definitionen av cigaretter i artikel 4.1 b i direktiv 95/59. Om så inte är fallet har ingen annan alternativ klassificering än finskuren tobak för rullning av cigaretter föreslagits.

6 — Nyfikna rökare som är äldre än 18 år kan se denna procedur på Wests hemsida, http://www.west.de/tabak/index.php.

18. Vid bedömningen av huruvida West Single Packs omfattas av definitionen av cigaretter är endast en fråga tvistig mellan parterna, nämligen om sammansättningsproceduren utgör en *enkel*, icke-industriell hantering.

19. Vid förhandlingen tillverkade kommissionens ombud flinkt en cigarett med det material och den metod som jag har beskrivit under punkterna 11–13. Det såg förvisso mycket enkelt ut. Ett antal argument har dock framförts angående tolkningen av direktiv 95/59.

20. Dessa argument grundas till stor del på ordalydelsen i artikel 4.1 b och skäl 14 i ingressen. Jag tror dock inte att ordalydelsen kan ge någon närmare vägledning.

21. Det engelska uttrycket "simple non-industrial handling" (enkel, icke-industriell hantering) (på tyska "einfachen nichtindustriellen Vorgang") lyder till exempel på franska "simple manipulation non industrielle". Ordföljden (som återfinns i flera av de romanska språken) kan tyda på ett förhållande mellan "simple" och "non-industrial" som skiljer sig från det som råder i engelskan och tyskan, vilket minskar betydelsen av att det saknas ett komma mellan "simple" och "non-industrial" i de två sistnämnda språken. Enligt min uppfattning går det över huvud taget inte att dra någon allmän slutsats av den specifika ordalydelsen i skäl 14 i ingressen på de tre språken: "simple handling" på engelska, "simple manipulation manuelle" på franska och "einfachen Vorgang nicht industrieller Art" på tyska. Det förefaller osannolikt att en genomgång av samtliga språkversioner skulle ge större klarhet.

22. Enligt min uppfattning gör den stora semantiska variationen mellan de olika språkversionerna, och mellan ingressen och bestämmelserna, att en strikt tolkning enligt ordalydelsen av uttrycket "enkel, icke-industriell hantering", sett isolerat, inte är möjlig. I stället bör ett kriterium sökas på systematisk grund. Parterna är eniga om att ett sådant kriterium för att uppfylla kraven på rättssäkerhet måste vara klart och tydligt. Jag anser att ordalydelsen i definitionen är ett sådant klart och tydligt kriterium om den, i vederbörlig ordning, tolkas mot bakgrund av systematiken i de aktuella bestämmelserna.

23. Enligt gemenskapsrätten skall tobak som presenteras som eller kan omvandlas till cigaretter vara underkastad en av två minimiskattesatser, och åtminstone för närvarande är det en avsevärd skillnad mellan dessa två minimiskattesatser.

24. I detta sammanhang skulle det vara olämpligt att, som kriterium för att skilja de båda kategorierna åt, använda någon sorts brytpunkt på en glidande skala utan mätbara enheter, mellan enkelhet och komplexitet i proceduren att sätta ihop en cigaretts olika delar till en cigarett. Varhelst denna brytpunkt skulle placeras, skulle det alltid finnas en osäkerhet angående varor som ligger nära densamma.

25. Jag tror att en tolkning baserad på sunt förnuft medför att i stort sett alla procedurer genom vilka en rökare tillverkar sina cigaretter av förtillverkade delar måste betraktas som enkel icke-industriell hantering. Om den genomsnittlige rökaren genom denna procedur, efter ett minimum av övning, relativt lätt och med begränsad kunskap, inte kunde tillverka en acceptabel cigarett, skulle dessa varor troligen inte finna en marknad.

26. Vad som skiljer de varor som definieras som cigaretter i artikel 4.1 i direktiv 95/59 från "finskuren röktobak för rullning av cigaretter" är således inte den relativa enkelhet eller komplexitet med vilken cigaretten slutligen sätts samman.

27. Det finns dock en tydlig skillnad i det att alla varor som definieras som cigaretter är (tillverkade) "tobaksrullar" medan den andra kategorin definieras som "för rullning ...". Även om skillnaden, i vissa andra språkversioner, inte är så uttrycklig som i den engelska, finns det en tydlig materiell skillnad mellan tobak som redan av tillverkaren gjorts till en enhet i samma form och storlek som en cigarett och lös tobak som rökaren själv måste forma.

28. I ljuset av det sagda måste West Single Packs klassificeras som cigaretter i den mening som avses i artikel 4.1 b i direktiv 95/59 och underkastas den minimiskattesats som föreskrivs i artikel 2.1 i direktiv 92/79. Tyskland har därför underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser på sätt som kommissionen påstått.

Rättegångskostnader

29. Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förbundsrepubliken Tyskland skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Förslag till avgörande

30. Följaktligen föreslår jag att domstolen skall

— fastställa att Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4.1 b i rådets direktiv 95/59/EG av den 27 november 1995 om andra skatter än omsättningsskatter som påverkar förbrukningen av tobaksvaror och artikel 2.1 i rådets direktiv 92/79/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av skatt på cigaretter, genom att tillämpa skattesatsen för finskuren röktobak för rullning av cigaretter på tobaksrullar som säljs under namnet West Single Packs, och

— förplikta Förbundsrepubliken Tyskland att ersätta rättegångskostnaderna.